

27 APR 2022

Erik A.Bull-Hansen
Bakkegata 12
1777 Halden

,den 22.april 2022

Emilie Enger Mehl
Justisminister
Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep

0030 OSLO

DOMSTOLREFORMEN

Som tidligere offiser i Brig N med utdannelse fra Haslemoen må jeg få lov å berømme deg for din innsats for deg selv og for laget i Kompani Lauritzen. Det står det respekt av. Jeg har etter militærtjenesten vært ansatt i politi- og lensmannsetaten i 37år, har vært pensjonist i noen år nå og også tjenestegjort som meddommer i tingrett og i lagmannsrett. Det er bedt om høringssvar i forbindelse med domstol reformen, og jeg har lest en del rare kommentarer i media i den forbindelse spesielt fra jurister. Jeg vil som en av "vanlige folk" komme med min.

I mine år som ansatt i justissektoren hørte jeg aldri noen klager fra ansatte i påtalemyndigheten, fra advokater, fra ansatte i domstolen, fra politiansatte eller fra sivilt ansatte i politiet over at domstolene måtte sentraliseres for å bli mer effektive. Det var underbemanning som var temaet.

Domstolene er folkets hjelpeapparat når urett rent straffrettslig er begått eller en tvist ønskes løst sivilrettslig. Folket har også adgang til domstolen for å følge med på saker som blir ført på vegne av det offentlige. Derfor må domstolene være tilgjengelige for folket. Derfor ble plasseringen gjort ut fra hensyn til folket fordi sakene som oppstod skulle føres i den rettskretsen de var utført. Det var nærheten til befolkningen som var avgjørende.

Jeg håper det ikke er noen som tror at ansatte i domstolen, det være seg kontoransatte eller jurister, blir mer effektive enn de er i dag ved en sentralisering. Det gjelder også jurister i påtalemyndigheten og privatpraktiserende advokater som skal føre saker for domstolen. Effektiviteten er individuell.

I Søndre Østfold tingrett blir mange straffesaker avgjort ved at domfelte får strafferabatt fordi saken har hatt for lang liggetid hos påtalemyndigheten. Flere ganger en det nevnt at

Adresse: Bakkegata 12,
1777 HALDEN
Norge

Mob.+47 91764542

a.bull-h@online.no

menneskerettighetene artikkel 6 er brutt. Skulle dette endre seg ved sentralisering? Vi vet at det har det ikke. Det har blitt verre.

Jeg vil nevne et ferskt eksempel fra en barnefordelingssak fra Søndre Østfold tingrett. I barnelovens § 48 er det barnets beste som det skal tas hensyn til. § 48 er en saksbehandlingsregel. Det er også presisert at slike saker skal prioriteres.

Stevning ble gitt tingretten den **17. februar 2021**, og saksøker ønsket å være **selvprosederende** og stolte på domstolens veiledningsplikt. 8. mars ble planleggingsmøte holdt pr.tlf. Den 20. april ble saksforberedende møte avholdt, og den 14. juni ble siste saksforberedende møte avholdt med at saken henvises til hovedforhandling.

Hovedforhandling ble berammet til den **9. og 10. februar 2022**.

Etter at saksforberedelsesfristen gikk ut fikk saksøker dokumenter fra dommeren som opplyste at det ved en **inkurie** (forglemmelse, slurv, slendrian) var blitt sendt ut for sent. Da hovedforhandlingen startet den 9. februar og retten var satt ble saksøker stanset i sitt innledningsforedrag med at sidehenvisningene ikke stemte, og det ble problemer med dokumentasjonen. Saksøker hadde ikke mottatt faktisk utdrag før hovedforhandlingen ved nok en **inkurie** av dommeren. 1228 sider ble skrevet ut og levert saksøker som fikk beskjed om at hvis dette skulle gjennomgå ville saken bli utsatt i hvert fall 3 mnd.

Den tekniske løsningen med mikrofoner fungerte ikke som det skulle, og det ble mye avbrudd og mas da teknisk hjelp til stadighet måtte tilkalles. Dette også fordi saksøkte måtte ha tolk og det var vitner pr.tlf. Det gikk mye tid til dette på bekostning av saksøker som skulle presentere saken. Saksøker fikk ikke stille spørsmål til et av vitnene eller til sakkyndige på grunn av tidsnød. Saksøker ble avbrutt av dommeren da sluttinnlegget skulle holdes da det ikke var tid. Saksøktets prosessfullmektige ble prioritert.

Det står klart i tvistemålsloven § 9-13 vedrørende styring av hovedforhandling, og retten sin veiledningsplikt var i tillegg fullstendig fraværende.

Hovedforhandlingen ble avsluttet **10. februar 2022** kl.1515 for da var det i følge dommeren ikke tid til mer. Saksøker hadde i god tid før hovedforhandling presentert vitneliste og nødvendig tidsbruk. Ut fra dette burde dommeren ha skjönt at to korte dager ikke var god nok tid.

Dommen ble avsagt den **23.03.2022**, og dommeren skriver i dommen at dommen er ikke avsagt innen lovens frist. Grunnen er stor arbeidsbyrde hos dommeren. Det ble varslet allerede ved hovedforhandlingens slutt at lovens frist på to uker ikke ville bli overholdt, og at dom ville kunne forventes etter 4 uker.

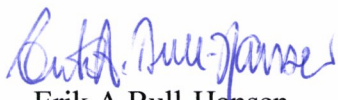
Dommeren varslet om ytterligere 2 ukers forsinkelse da saksøker forespurte om hvorfor fristen ikke var holdt.

Er dette i henhold til intensjonen i barneloven om prioritering? Ble dette bedre etter at reformen ble innført?

Dette er en enkel sak som viser tydelig at effektivitet kun har noe med de menneskelige ressursene som til en hver tid befinner seg i det hjelpeapparatet som domstolene er. Er det for lite ressurser i forhold til saksmengden er svaret gitt på forhånd. Det er heller ikke slik at ressursene enkeltvis er like effektive.

Mitt råd vil være at domstolene må være tilgjengelig for befolkningen slik det var før reformen, og som befolkningen ikke har klaget på. Det bør ansettes flere der det er behov slik at ikke flere opplever saker som nevnt. Dette være seg både i domstolene og i påtalemyndigheten.

Jeg er helt enig i at det ikke er jurister lokalt i Osloregionen som skal bestemme dette. Det er folket over det ganske land som er brukere og som skal høres. Det er folket som berøres av reformen.

Erik A. Bull-Hansen